

Győri Ítéltábla
Pf.IV.20.166/2019/8/I.szám

A Győri Ítéltábla a dr. Biczó László ügyvéd által képviselt **I.r.** és **II.r. felpereseknek** a dr. Vass Tibor ügyvéd által képviselt **I.r.,II.r.**, a Kálóczy, Bagi és Wittner Ügyvédi Iroda által képviselt **III.r.**, a dr. Vass Tibor ügyvéd által képviselt **IV.r. alperesek** ellen szerződés hatálytalanságának megállapítása iránt indított perében a Székesfehérvári Törvényszék 2019. április 17. napján kelt 26.P.20.225/2018/41. számú ítélete ellen az I., II.r. felperes által 43 és 44. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán megtartott tárgyalás alapján meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felpereseket, hogy egyetemlegesen fizessenek meg az államnak az illetékügyben eljáró hatóság felhívására 2.500.000,- (Kettőmillió-ötszázezer) Ft feljegyzett fellebbezési illetéket, továbbá 15 napon belül az I., II. és IV.r. alpereseknek, mint egyetemleges jogosultaknak 254.000,- (Kettőszázötvennégyezer) Ft, a III.r. alperesnek ugyancsak 254.000,- (Kettőszázötvennégyezer) Ft másodfokú perköltséget, viseljék továbbá a fellebbezéssel felmerült költségeiket.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

Az irányadó tényállás szerint az I. r. alperes **Cég 1 Kft.** (2018. július 31-ig **Cég 0 Kft.**) tulajdonosai 2016. szeptember 2. napjáig **Név 1**, **Név 2** és **Név 3** mellett az **Cég 2 Kft.** (jelenlegi elnevezése **Cég 3 Kft.**, a III.r. alperes) voltak, utóbbinak minősített többségi befolyása volt.

Az I. r. felperes **Név 1** által képviselt **Cég 4 Bt.** 2013. szeptember 30. napján az **Cég 0 Kft.** I.r. alperessel megbízási szerződést kötött, amely alapján a **Cég 4 Bt.** vállalta a gyógyszerészeti tevékenység ellátását a megbízó **Cég 0 Kft.** ... sz. alatti **Cég 2 ...** közforgalmú gyógyszertárban.

2013. július 1. napján az **Cég 0 Kft.** I.r. alperes és a **Cég 5 Kft.** között ugyancsak megbízási szerződés jött létre, amelynek keretében a megbízott **Cég 5 Kft.** gyógyszerész tevékenység ellátását vállalta az **Cég 0 Kft.** által működtetett ... sz. alatti közforgalmú gyógyszertárban. A **Cég 5 Kft.** képviseletében II. r. felperes járt el.

A **Cég 3 Kft.** III. r. alperes jogelődje, az **Cég 2 Kft.** 2016. február 23. napján a **Ügyvéd 1** Ügyvédi Irodát felhatalmazta arra, hogy a kizárólagos tulajdonát képező, az **Cég 0 Kft.** törzstőkéjének 74%-át megtestesítő 2.220.000,- forintos névértékű üzletrészt pályázati úton értékesítse.

Az I. r. alperesi gazdasági társaságot a **Cég 6 Kft.** működtette, és a felperesek értesülve arról a körülményről, hogy az I. r. alperesi gazdasági társaság törzstőkéjének 74%-át megtestesítő üzletrész értékesítésre fog kerülni, 2015 májusában már jelezték a **Cég 6 Kft.** képviselőjének, hogy az üzletrészt meg szeretnék vásárolni. A **Cég 6 Kft.**-től azt a tájékoztatást kapták, hogy a vételi

szándékot tudomásul veszik, az üzletrész értékesítését azonban a **Ügyvéd 1** ügyvédi társulás fogja lebonyolítani, várhatóan 2016 szeptemberére fog lezajlani az értékesítés első üteme.

A felperesek további tájékoztatást nem kaptak, illetőleg az értékesítés menetéről információjuk nem volt, a **Ügyvéd 1** hez fordultak és 2016. december 21. napján jelezték, hogy elővásárlási jogukat érvényesíteni kívánják. Utaltak arra, hogy értesültek a **Ügyvéd 1** által kiírt nyilvános pályázatról, amelynek értelmében a törzstőke 74%-át megtestesítő, 2.220.000,- forint névértékű üzletrész értékesítési szándékát tartalmazza. Nehezményezték, hogy a felperesek semmilyen ajánlatot nem kaptak, holott álláspontjuk szerint elővásárlási joguk van, így ebben a levélben megerősítették, hogy az elővásárlási joggal élni kívánnak, ajánlatot elfogadó nyilatkozatot tesznek, és csatolták az **Bank 1** Nyrt. ajánlatát, amely 99.000.000,- forintos hitelösszegről szólt.

A **Ügyvéd 1** Ügyvédi Iroda 2017. január 16. napján kelt levelében arról tájékoztatta a felpereseket, hogy álláspontja szerint a felpereseket elővásárlási jog nem illeti meg, erre tekintettel az elővásárlási jog gyakorlására vonatkozó felhívást nem is juttatta el a felperesek részére.

A felperesek fentieket követően az OGYÉI-től kértek állásfoglalást, aki a 2017. június 16. napján kelt válaszlevelében egyfelől tájékoztatta a felpereseket arról, hogy 2016. szeptember 9. napjával dr. II.rendű alperes neve II. r. alperes szerzett 74%-os tulajdoni illetőséget az **Cég 0** Kft.-ben, másrészt kifejtette, hogy álláspontja szerint a felpereseket az elővásárlási jog nem illette meg.

Az Emberi Erőforrások Minisztériuma Egészségügyi Ágazati Koordinációs helyettes államtitkára arról tájékoztatta a felpereseket, hogy álláspontja szerint a betéti társaság vagy korlátolt felelősségű társaság közbeiktatása révén, személyes közreműködéssel munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban álló gyógyszerész mint magánszemély jogosult elővásárlási jogra, méghozzá közvetlenül az érintett gazdasági társaságban tulajdoni hányaddal rendelkező gyógyszerészt követően illeti meg ez a jog, megelőzve bármely más, az egészségügyi dolgozók működési nyilvántartásában szereplő gyógyszerészt és az államot.

* * *

A felperesek módosított kereseti kérelmükben elsődlegesen kérték, hogy a bíróság a III. r. alperes és az I. és II. r. felperesek között hozza létre az I. r. alperes 74%-os üzletrészére vonatkozó adásvételi szerződést, mivel a III. r. alperes és dr. II.rendű alperes neve II. r. alperes között 2016. szeptember 9. napján létrejött adásvételi szerződés a felperesek elővásárlási jogának megsértésére figyelemmel a felperesekkel szemben hatálytalan.

Kérték a felperesek továbbá az I. r. alperest és a IV. r. alperest (mint az I. r. alperes egyedüli tagját) annak tülésére kötelezni, hogy a III. r. alperes és az I. és II. r. felperesek között létrehozott adásvételi szerződés szerinti cégbírósi változásbejegyzésre sor kerüljön.

Kifejtették, hogy a 2006. évi XCVIII. tv. (Gyftv.) 83/A. § (7) bekezdése és a 3. § 41. pontja alapján az elővásárlási jog őket megilleti, így a Ptk. 6:223. § (1) és (2) bekezdése alapján érvényesítenek igényt. Álláspontjuk szerint a gazdasági társaságaik által az I. r. alperessel kötött megbízási szerződés alapján személyesen közreműködve jártak el munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban, így az elővásárlási jog egyértelműen fennállt és megsértésre került.

Másodlagos kereseti kérelmük arra irányult, hogy a törvényszék kötelezze a III. r. alperest 401.902.628,- Ft általános kártérítés megfizetésére.

Harmadlagosan kérték annak megállapítását, hogy a II. és III. r. alperes között 2016. szeptember 9. napján létrejött adásvételi szerződés semmis, figyelemmel arra, hogy a szerződéskötést megelőző pályázati eljárás lefolytatása jogszabályba ütközik. Kérték, hogy a semmisségre tekintettel a bíróság hozza létre a szerződést az elsődleges kereseti kérelemben kifejtettek szerint az I. és II. r. felperes, valamint a III. r. alperes között.

Álláspontjuk szerint az adásvételi szerződés a 331/2013. (IX.5.) Korm. rendelet 4. § (5) bekezdésébe ütközik. A beérkezett ajánlatot kizárólag az első helyen elővásárlási jogosulttal közölték, a Gyftv. 83/A. § (7) bekezdésben írt további, második és harmadik helyen álló elővásárlási jogosultakkal nem, és az OGYÉI honlapra sem tették közzé.

Az alperesek ellenkérelmükben a kereset elutasítását és a felperesek perköltségben történő marasztalását kérték.

Az I., II., IV. r. alperes kifejtette, hogy a felpereseknek nincs elővásárlási joguk. Az I. r. alperes a felperesek által képviselt gazdasági társaságokkal állt jogviszonyban, a felperesek pedig csak saját gazdasági társaságaikkal állnak, illetve álltak munkaviszonyban, illetőleg munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban.

Álláspontjuk szerint a felperesek keresete elkészt, hiszen a felperesek legkésőbb a 2017. június 16-án kelt OGYÉI tájékoztatásból tudomást szereztek az üzletrész átruházásról, ehhez képest a keresetlevelüket csak 2017. december 21. napján, tehát a Ptk.-ban írt keresetindítási határidőn (30 nap) túl terjesztették elő. Hivatkoztak arra, is, hogy a felperesek a teljesítőképességüket nem igazolták.

A másodlagos (kártérítési) keresetet teljes egészében vitatták, annak számszaki levezetését is helytelennek tartották.

A harmadlagos, érvénytelenségi keresettel szemben kiemelték, hogy miután a felperesek az elővásárlási joguk megsértésére hivatkoznak, ahhoz pedig a jogszabály a hatálytalanság jogkövetkezményét fűzi, nem az érvénytelenséget.

A III. r. alperes osztotta azt az I.-II.-IV. r. alperesi álláspontot, hogy a felperesek keresete elkészt.

Hivatkozott továbbá arra is, hogy a felperesek teljesítőképességét nem igazolta a 2016. december 1-jei, általuk csatolt okirat.

Kifejtette, hogy a jogszabály olyan gyógyszerészek számára biztosít elővásárlási jogot, akik magával az értékesítés alatt álló gazdasági társasággal álltak munkaviszonyban vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban. Az elővásárlási jog gyakorlásához szükséges törvényi feltételek a felperesek esetében nem állnak fenn.

A kártérítési igény körében hivatkozott arra, hogy miután a felperesek jogviszonyban nem álltak az I. r. alperessel és így elővásárlási joguk sem volt, az üzletrész értékesítésével kapcsolatosan a III. r. alperes magatartása semmiképpen nem lehet jogellenes.

Az érvénytelenségi igény körében kifejtette, hogy a felperesek nem rendelkeznek keresetindítási joggal, miután a Ptk. 6:88. § (3) bekezdésben írtak szerint nem állapítható meg jogi érdekük. A felperesek az üzletrész átruházási szerződés létrehozásában félként nem vettek részt, így az a feltétel sem teljesül, hogy jogviszonyban lettek volna. Törvényi felhatalmazás a felperesek esetén fel sem merül.

* * *

A törvényszék a fellebbezéssel támadott ítéletével a keresetet elutasította.

Kötelezte a felpereseket egyetemlegesen, hogy fizessenek meg az I., II., IV. r. alperesek, mint egyetemlegesen jogosultak részére 15 nap alatt 381.000,- Ft perköltséget, valamint a III. r. alperes részére ugyancsak 15 nap alatt 254.000,- Ft perköltséget.

Kötelezte a felpereseket, hogy egyetemlegesen fizessenek meg az Államnak - külön felhívásra - 1.500.000,- Ft illetéket.

Határozata indokolásában mindenekelőtt kiemelte, hogy a perben a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. tv. (rPp.) rendelkezései alkalmazandóak, a felek jogviszonyára pedig a 2013. évi V. törvény (Ptk.) rendelkezései irányadóak.

A Kúria 2/2010. (VI. 28.) PK vélemény 6. a) pontjára utalással kifejtette, hogy elsőként a hivatkozott semmisségi okot kellett vizsgálnia, tehát a 331/2013. (IX. 5.) Korm. rendelet 4. § (5) bekezdésére alapított érvénytelenségi igény körében, illetve abban kellett állást foglalnia, hogy a felpereseknek van-e keresetindítási jogosultságuk?

Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a felperesek Ptk. 6:88. § (3) bekezdése szerinti jogi érdeke fennáll, hiszen amennyiben a szerződés érvénytelennek bizonyulna, úgy a jogkövetkezmények levonása után potenciálisan megnyílna a lehetőség a felperesek számára az üzlet rész megvásárlására.

A Gyftv. 83/A. § (7) bekezdése alapján megállapította, hogy - a közeli hozzátartozók közötti átruházás kivételével - közforgalmú gyógyszertárt működtető gazdasági társaság tulajdoni hányadának átruházása esetén - más jogszabályon alapuló elővásárlási jogot megelőzően - az érintett gazdasági társaságban tulajdoni hányaddal rendelkező gyógyszerészt (1), az érintett gazdasági társaság által működtetett közforgalmú gyógyszertárban munkaviszonnyal vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonnyal rendelkező gyógyszerészt (2), bármely más, az egészségügyi dolgozók működési nyilvántartásában szereplő gyógyszerészt (3), az államot (4) - ebben a sorrendben - illeti meg elővásárlási jog.

A Gyftv. 83/A. § (8) bekezdése kimondja, hogy ha a közforgalmú gyógyszertárt működtető gazdasági társaság tulajdoni hányadát a (7) bekezdésben meghatározott elővásárlásra jogosult javára ruházzák át, az elővásárlási jog csak a vevőt sorrendben megelőző jogosultakat illeti meg.

Figyelemmel arra a körülményre, hogy nem vitatottan a II.r. alperes - az egészségügyi dolgozó nyilvántartásában szereplő gyógyszerészként - az elővásárlási sorrend harmadik körébe tartozik, kizárt a kormányrendelet 4. § (5) bekezdésének megsértése, hiszen az kifejezetten úgy rendelkezik, hogy csak az első három körbe tartozó elővásárlási jogosult ajánlatának hiányában kell az ajánlat egy eredeti példányát az állam nevében eljáró szerv részére postai úton tértivevénnel, vagy elektronikus úton megküldeni, vagy személyesen átadni. A felperesek által állított érvénytelenségi ok tehát nem áll fenn.

Utalta arra is, hogy az a felperesi igény, hogy az érvénytelenség megállapítása esetére a bíróság jogkövetkezményként hozza létre az üzlet rész átruházási szerződést, abszolút anyagi jogi korlátba ütközik. A kért jogkövetkezmény kizárólag az elsődleges, hatálytalansági kereset vonatkozásában, a Ptk. 6:223. § körében értelmezhető.

Az elsőfokú bíróság az elővásárlási jog megsértésére alapított elsődleges kereseti kérelmet a Ptk. 6:223. § (2) bekezdésben írt határidőre figyelemmel elkésztettnek ítélte.

Nem fogadta el azt a felperesi álláspontot, hogy az elévülés azért nyugodott, mert a szerződés lényeges elemeiről, így egyebek mellett a pontos vételárról sem volt tudomása, így nem volt abban a helyzetben, hogy a keresetet előterjessze.

A felperes legkésőbb 2017 júniusában értesült arról a körülményről, hogy az üzletrész adásvételi szerződés a II. és III. r. alperesek között létrejött. Ehhez képest a keresetlevelét csak 2017. december 21. napján terjesztette elő a Fővárosi Törvényszéken.

Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint nem volt olyan körülmény, amely az elévülés nyugvását eredményezhette volna a Ptk. 6:24. § rendelkezései alapján, így a hároméves objektív határidő ugyan megtartott, de a keresetindítás ezzel együtt is elkéslett.

Az elsődleges kereseti kérelmet érdemben is alaptalannak ítélte a törvényszék. Kifejtette, hogy a Gyftv. 83/A. §. (7) és (8) bekezdése és a 3. § 41. pontja helyes értelmezése alapján az elővásárlási jogosultság kizárólag a személyesen munkaviszonyban, vagy munkaviszonyra irányuló egyéb jogviszonyban álló gyógyszerészeket illeti meg az érintett a gyógyszerterápiát működtető gazdasági társaság üzletrész adásvétele során, a jogalkotói szándék akként szintetizálható, hogy elsősorban a (gazdasági társaságnál dolgozó) gyógyszerészeket kívánta a jogalkotó előnyösebb helyzetbe hozni egy adott üzletrész adásvétele esetén, és erre tekintettel követeli meg azt a fajta közvetlen kapcsolatot, amelyet a munkaviszony, vagy a munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony teremt meg az eladással érintett gazdasági társaság és a gyógyszerészek között.

A felperesek által képviselt **Cég 5 Kft.**, illetőleg **Cég 4 Kft.** voltak azok, akik a megbízási szerződést megkötötték az I. r. alperessel, nem pedig a felperesek.

A felpereseket tehát a II. r. alperessel egysorban illette meg elővásárlási jog, azaz a Gyftv. 83/A. § (7) bekezdésében írt második helyett a harmadik csoportban foglaltak helyet, tehát ugyanúgy a nyilvános pályázat útján kellett volna ajánlatot tenniük, nem pedig arra várniuk, hogy az esetlegesen harmadik körből érkező ajánlatot velük is közölni fogja a pályázatot bonyolító ügyvédi iroda.

A felperesek másodlagos, kártérítésre irányuló kereseti kérelmével kapcsolatosan az elsőfokú bíróság utalt arra, hogy a III. r. alperes részéről a fentebb kifejtettek szerint nem állapítható meg semmilyen jogellenes magatartás, amely pedig a kártérítési felelősség egyik kogens eleme. Ennek hiányában pedig szükségtelen a további elemek vizsgálata is, a Ptk. 6:519. §-ára figyelemmel a másodlagos kereseti kérelem is alaptalan.

* * *

A felperesek fellebbezésükben elsődlegesen az ítélet megváltoztatását, az adásvételi szerződés jogszabályba ütközés miatti semmisségének megállapítását és az eredeti állapot helyreállítását, másodlagosan az elővásárlási joguk megsértésére tekintettel velük szemben hatálytalan adásvételi szerződésnek a felperesek és a III.r. alperes közötti létrehozását, az I.r. alperesnek a cégbírói változásbejegyzés tűrésére kötelezését kérték.

Arra az esetre, amennyiben a bizonyítási eljárás nagy terjedelmű megismétlése, illetve lényeges eljárási szabálysértés ezt indokolja, úgy az ítélet hatályon kívül helyezését kérték.

Kifogásolták, hogy az elsőfokú bíróság a Pp. 3. § (3) bekezdése szerinti tájékoztatási kötelezettségének nem tett eleget, tévesen állapította meg, hogy a szerződés nem ütközik jogszabályba, tévedett abban a kérdésben is, hogy a Gyftv. 87/A. § (7) bekezdése alapján a felpereseket nem illette volna meg az elővásárlási jog, illetve az elsőfokú ítéleti állásponttal szemben a felperesek igényérvényesítése nem minősül elkésletnek.

A hangsúlyozták, hogy mind az I.r., mind pedig a II.r. felperes személyes és tényleges munkavégzést folytattak az I.r. alperes gazdasági társaságban, ott személyesen közreműködtek, mégpedig munkavégzésre irányuló jogviszony keretében. A felperesek ügyvezetőként saját társaságaikban munkaviszonnyal rendelkeztek, társaságaik pedig szintén munkavégzésre irányuló jogviszonyban

álltak az I.r. alperessel. A megbízási szerződések konkrétan megnevezik a felpereseket, mint a szerződéses feladatok ellátására kötelezetteket. A személyes munkavégzésre irányuló jogviszony fennálltát bizonyítja az iratokhoz csatolt tevékenységkimutatás is. Megállapítható tehát a Gyftv. követelményeinek megfelelő munkavégzésre irányuló jogviszony az esetükben. Erre tekintettel a hivatkozott jogszabályok szerint a felpereseket második helyen illeti meg az elővásárlási jogosultság, így meg kellett volna küldeni részükre az ajánlatot. A III.r. alperes ezt elmulasztotta, így a pályázati eljárás a Kormányrendelet 2. § (4) bekezdés a) pontjába ütközik, tehát a Ptk. 6: 95. § szerint tilos szerződésnek minősülő érvénytelen szerződés.

Az alperesek nem voltak abban a helyzetben, hogy önhatármúlag megállapíthassák, hogy a Gyftv. szerinti, munkavégzéssel kapcsolatos rendelkezéseket miként kell értelmezni, az ebben való állásfoglalás kizárólag a bíróság, vagy pedig az igazságügyi minisztérium feladata lehet.

Kifejtették, hogy a semmisségi kereseti jogcím alapján a felperesek nem kizárólag a szerződés létrehozását kérték, hanem elsődlegesen az eredeti állapot visszaállítását. Utóbbi igényüket többször, kifejezetten kinyilvánították.

A jogszabályban foglalt elővásárlási jogosultsági sorrend kógens közjogi kötelezettséget teremt az eladó felé. Az ennek megsértésével kötött szerződés jogszabályba ütközik, különösen, ha az eladó tudott a vevők vételi szándékáról, illetőleg a perben ezen jogok megsértésére hivatkoznak a felperesek.

Téves az az ítéleti álláspont, hogy az elővásárlási jog megsértése kizárólag a hatálytalanság jogkövetkezményeit vonja maga után. A felperesek igényérvényesítési szándékától, és hivatkozásától függ, hogy a bíróságnak mely jogcímről kell döntenie.

Nem kerültek tisztázásra, a bíróság tájékoztatást nem adott, a bizonyítékok nem kerültek beszerzésre, releváns tényállási elemek tisztázatlanok maradtak az alábbi kérdésekben:

- Mikor és milyen tartalommal került sor a szerződéskötésre. Az ítéletben sem egyértelmű, hogy júliusban kötötték a felek felfüggesztő hatállyal a szerződést, vagy szeptemberben. A felperesek vitatták az időpontot, hiszen a tartalmat nem ismerhették meg.
- Tudomása volt-e a III.r. alperesnek a felperesek vételi ajánlatáról, és azt miképpen kezelte. A pályázatot a **Ügyvéd 1** Iroda bonyolította le több fordulóban, bárki nem nyújthatott be pályázatot, azonban a bíróság ezen körülményeket nem tisztázta, a tájékoztatási kötelezettségének nem tett eleget.
- A II.r. alperes milyen módon kapott meghívást a pályázatban való részvételre, abban mikor és milyen módon nyújtotta be az ajánlatát.

Az az ítéleti álláspont, hogy a jogalkotó a gazdasági társaságnál dolgozó, munkaviszonyban, vagy munkavégzésre irányuló jogviszonyban állókat kívánta előnyösebb helyzetbe hozni, pusztán a rangsor első helyén szereplő személyi jogos, részesedéssel rendelkező gyógyszerészre irányadó. A rangsor második helyén az érintett gazdasági társaság által működtetett közforgalmú gyógyszertárban munkavégzésre irányuló jogviszonnyal rendelkező gyógyszerész áll. A jogalkotó a gyógyszertárban végzett személyes tevékenységhez kapcsolja a jogosultságot, tehát a második hely nem a gazdasági társasági részesedéshez, nem a gazdasági társasággal való közvetlen munkaviszonyhoz, vagy munkavégzésre irányuló jogviszonyhoz, hanem az ilyen társaság által működtetett gyógyszertárban végzett személyes gyógyszerészeti tevékenységhez köti a jogosultságot. Ez független attól, hogy azt munkaviszonyban, vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban látja el a fél. A józan ész és a jogszabály szövege, továbbá az EMMI álláspontja is ezt a jogértelmezést támasztja alá.

Az elsőfokú bíróság nem adott választ arra, miként értelmezendő a "munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban" kitétel. A törvényszék fentiek szerint téves érvelése alapján is az következne, hogy a felperesek közvetett módon az adott gazdasági társasággal igenis munkavégzésre irányuló egyéb (megbízási) jogviszonyban álltak. A bíróság által elvárt "közvetlen jogviszony" kitélt a jogszabály nem tartalmazza. A felperesek ténylegesen munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban álltak a gazdálkodó szervezettel.

Vitatták azt az ítéleti megállapítást, hogy az igény érvényesítésével elkéstek volna. A Ptk. 6: 223. § (2) bekezdése szerinti harmincnapos határidő elévülési jellegű, alkalmazandóak tehát az elévülés nyugvására vonatkozó rendelkezések. Hangsúlyozták, hogy az adásvételi szerződés lényeges tartalmi elemeit nem ismerik, a követelést menthető okból nem tudták érvényesíteni, így az elévülés a Ptk. 6: 24. § (1) bekezdése értelmében nyugodott. A szerződés lényeges tartalmi elemeinek hitelt érdemlő módon való megismerése nélkül a felperesek elfogadó nyilatkozatot sem tudtak tenni. Csupán 2017 decemberére vált világossá, hogy az alperesek semmiképpen sem fogják a felperesekkel közölni az ajánlatot.

Kiemelték, hogy a Gyftv. értelmező rendelkezése szerint a munkavégzésre irányuló jogviszony a Munka Törvénykönyve szerinti munkaviszony, továbbá a személyes közreműködéssel járó gazdasági és polgári jogi társasági tevékenységnek a munkavégzésre irányuló elemei. Az Mt. 34. § (1) bekezdése szerint a munkavállaló az a természetes személy, aki munkaszerződés alapján munkát végez. Az I. és II.r. felperesek végezték a személyes és tényleges munkavégzést az érintett gyógyszerárban. A csatolt megbízási szerződések konkrétan megnevezik a felpereseket. A Gyftv. és az Mt. helyes együttes értelmezése azt támasztja alá, hogy az érintett gazdasági társaságnál személyesen dolgozó gyógyszerészeknek a jogalkotó elővásárlási jogot kívánt biztosítani, függetlenül attól, hogy adott esetben egy gazdasági társaság közbeiktatásával végzik tevékenységüket.

A kifejtettekre tekintettel a felpereseket megilleti az elővásárlási jog.

Utaltak arra, hogy a teljesítőképességüket maradéktalanul igazolták, az OTP ajánlatát csatolták, ugyanakkor az adásvételi szerződés részleteit, ekként a vételárat sem ismerték, az ajánlatot jogellenesen nem küldték meg a felperesek részére. Így azt, hogy a felperesek által csatolt ajánlat összege nem éri el a tényleges vételár összegét, nem lehet a felperesek hátrányára értékelni.

Az I., II. és IV.r. alperesek fellebbezési ellenkérelmükben az elsőfokú ítélet helyes indokai alapján való helybenhagyását kérték.

A III.r. alperes fellebbezési ellenkérelme szintén az ítélet helybenhagyására irányult.

Az elsőfokú eljárásban előadott álláspontját fenntartotta.

Kiemelte, hogy a fellebbezés petituma olyan elemet is tartalmaz - az eredeti állapot visszaállítására irányuló kérelmet -, amely nem szerepelt a felperesek kereseti kérelmében. A Pp. 146. § (1) bekezdése értelmében a másodfokú eljárásban keresetváltoztatás előterjesztésére nincs eljárásjogi lehetőség, így kérte ezen kérelem figyelmen kívül hagyását.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság eleget tett a Pp. 3. § (3) bekezdése szerinti tájékoztatási kötelezettségének. Mindemelllett kifejtette, hogy a bírói gyakorlat értelmében önmagában a Pp. 3. § (3) bekezdése megsértése miatt nincs helye az ítélet hatályon kívül helyezésének. A felperesek által e körben hivatkozott tényállási elemek esetleges tisztázatlansága egyébként sincs kihatással az érdemi döntésre, mindemelllett a hivatkozott tényállási elemek jó része az alperesi nyilatkozatok folytán az elsőfokú eljárásban ismertté vált (2016. június 30-án került sor az üzletész-átruházási szerződés megkötésére, a szerződés becsatolását az üzleti titok védelméről szóló 2018. évi LIV.

törvény 6. § (1) bekezdése alapján mellőzték, részletesen előadták a nyilvános pályázat útján történő értékesítés menetrendjét, tehát a pályázati eljárás részletei tisztázásra kerültek).

Fenntartotta azon álláspontját, hogy a kereseti kérelem elkésett, helytálló az ítélet indokolása. A Ptk. 6: 223. § (2) bekezdése értelmében a szerződéskötéstől való tudomásszerzés a keresetindítási határidő kezdő időpontja.

Hangsúlyozta, hogy az ítélet helyes megállapítása szerint a felperesek nem második, hanem csupán harmadik helyen voltak elővásárlási jogosultak. A jogszabály kulcskifejezése az "érintett gazdasági társaság", amely jelen esetben egyértelműen az I.r. alperesi társaságot jelenti, tehát csak az itt (és nem máshol is) tulajdonosok, valamint csak az itt dolgozó gyógyszerészek vonatkozásában értelmezhető helyesen az elővásárlási jog gyakorlása. A Gyftv. olyan gyógyszerészek számára biztosít elővásárlási jogot, akik magával az értékesítés alatt álló gazdasági társasággal állnak munkaviszonyban, vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban.

Helyes az az ítéleti álláspont, hogy anyagi jogi korlátba ütközne azon kereseti kérelem teljesítése, amely az érvénytelenség jogkövetkezményeként az üzletrész-átruházási szerződés felperesek és a III.r. alperes közötti létrehozására irányul. Ez a jogkövetkezmény kizárólag a hatálytalansági kereset vonatkozásában értelmezhető. Az elővásárlási jog megsértésének következményeként a Ptk. 6: 223. § (1) bekezdése speciális szabályt tartalmaz.

* * *

A felperesek fellebbezése az alábbiak szerint alaptalan.

Az elsőfokú bíróság a jogvita eldöntéséhez szükséges bizonyítást lefolytatta, a beszerzett peradatok okszerű mérlegelésével helyes tényállást állapított meg, a keresetet elutasító döntésével és indokaival az ítélet táblája az alábbiak kiemelése mellett egyetértett.

Az ügyben elsődlegesen eldöntendő jogkérdés az volt, hogy a felpereseknek a Gyftv. 83/A. § (7) és (8) bekezdése értelmében - figyelemmel a 3. § 41. pontjára is - volt-e a II.r. alperes és a III.r. alperes által kötött adásvételi szerződéssel átruházott társasági részesedés (üzletrész) tekintetében elővásárlási joguk a II.r. alpereshez képest.

Helyes a törvényszék azon megállapítása, hogy a felperesek az elővásárlási jogosultak sorrendjét tekintve a Gyftv. 83/A. § (7) bekezdése szerinti harmadik jogosulti csoportba tartoztak, csakúgy, mint a II.r. alperes.

Az ítélet táblája egyetértett a törvényszéknek a Gyftv. 83/A. § (7) bekezdése és a 3. § 41. pontja értelmezése körében elfoglalt álláspontjával, mely szerint a felperesek akkor minősülnének a II.r. alperest sorrendben megelőző jogosultnak, ha magával az értékesítés alatt álló gazdasági társasággal, tehát az I.r. alperessel álltak volna munkaviszonyban, vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban. Utóbbi körében téves a felperesi fellebbezésnek a Gyftv. 3. § 41. pontja körében - a Munka Törvénykönyvére utalással - kifejtett érvelése. Személyes közreműködéssel járó gazdasági és polgári jogi társasági tevékenységet a felperesek az I.r. alperesnél nem fejtettek ki, legfeljebb a saját - az I.r. alperessel megbízási szerződést kötő - gazdasági társaságaik keretein belül, azok tagjaként gyakoroltak személyes közreműködéssel járó gazdasági társasági tevékenységet (feltéve, ha nem álltak velük munkaviszonyban). A felperesek tehát nem az I.r. alperessel, hanem a maguk által képviselt cégekkel álltak a Gyftv. 83/A. § (7) bekezdése és a 3. § 41. pontja szerinti kapcsolatban.

A Gyftv. 83/A. § (8) bekezdése értelmében az elővásárlási jog csak a vevőt (jelen esetben a II.r. alperest) sorrendben megelőző jogosultakat illeti meg, ennél fogva a felpereseknek a perbeli adásvételi szerződés körében elővásárlási joguk nem volt.

Elővásárlási jog hiányában a felperesek hatálytalanságra alapított igényérvényesítése alaptalan, függetlenül attól, hogy a jogszabály szerinti szubjektív igényérvényesítési határidő részükről megtartottnak minősíthető-e.

A kifejtettekre figyelemmel - a II.r. alperest sorrendben megelőző jogosultság hiányában - helyes az az elsőfokú ítéleti megállapítás is, hogy alaptalan a Kormányrendelet 4. § (5) bekezdésének megsértésére alapított felperesi álláspont.

A pályázati eljárás szabályai a II.r. alperesi ajánlat felperessel való közlésének elmulasztásával nem kerültek megsértésre, hiszen ilyen közlési kötelezettség az eladót a hivatkozott jogszabályi rendelkezés szerint csak az ajánlattevőt megelőző sorrendben lévő elővásárlási jogosulttal szemben terheli.

Mindemellett helyes az elsőfokú ítélet azon álláspontja is, hogy az elővásárlási jog megsértése sem alapozhatná meg a szerződés Ptk. 6: 95. §-a szerinti semmisségének a megállapítását, hiszen ahhoz a jogszabály más jogkövetkezményt fűz, arra alapítva kizárólag a hatálytalanság - Ptk. 6: 223. §-ában szabályozott speciális - jogintézményének alkalmazását teszi lehetővé a jogalkotó.

A fentiek alapján - bár ekörben a fellebbezés érvelést nem tartalmaz - utal arra is az ítélet tábla, hogy a kifejtettekre tekintettel helytálló az elsőfokú ítélet azon álláspontja is, hogy jogellenesség hiányában a kártérítési felelősség Ptk. 6: 519. §-ában írt konjunktív feltételeinek maradéktalan fennállása is kizárt, tehát a felperesek kártérítésre hivatkozással előterjesztett igénye is alaptalan.

Mindezekre figyelemmel a kereset eldöntéséhez nem volt szükség további tények tisztázására, további bizonyítás lefolytatására, a felperesi fellebbezés ezzel kapcsolatos eljárásjogi hivatkozásai megalapozatlanok, az ítélet hatályon kívül helyezését nem teszik indokolttá.

Az ítélet tábla a fentiekre tekintettel az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helyben hagyta, az eredménytelenül fellebbező felpereseket pedig a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte a feljegyzett kereseti illeték állam javára, míg a másodfokú eljárásra megállapított ügyvédi munkadíj alperesek javára való megfizetésére.

A felperesi fellebbezés a szerződés érvénytelenségére, illetve hatálytalanságára alapított kereseti kérelmet elutasító ítéleti rendelkezést támadta. A fellebbezés pertárgyértéke a Pp. 24. § (1) bekezdése értelmében a szerződéssel átruházott üzletrész értéke. A felperesek - a keresetlevélhez F/III. szám alatt csatolt e-mail tanúsága szerint - az I.r. alperes teljes értékét bruttó 60 millió Ft-ban határozták meg, így a fellebbezési értéket az ítélet tábla a 74%-os üzletrészre arányosítva 44.400.000 Ft-ban, a feljegyzett fellebbezési illeték mértékét az Itv. 46. § (1) bekezdése alapján 2.500.000 Ft-ban állapította meg.

Az alperesek másodfokú eljárásban való képviselőjével felmerült ügyvédi munkadíjat - nyilatkozataikra figyelemmel áfával növelten - az ítélet tábla a 32/2003 (VIII. 22) IM rendelet 3. § (2) bekezdés b) pontja, továbbá (5) és (6) bekezdése alapján, a kifejtett képviselői tevékenység arányában mérsékelve állapította meg.

Győr, 2019. november 6.

Dr. Zámbo Tamás sk.
a tanács elnöke

. Maurer Ádám sk.
előadó bíró

Dr. Szalay Róbert sk.
bíró

